

Miten miljoona tehdään

Loppuvuodesta 2008 kansainvälinen talouselämä koki kovia. Aluksi puhuttiin varovasti taantumasta, mutta vuoden 2009 mittaamien keskusteltiin jo rehellisesti lamasta. Tänä vuonna on puolestaan näkyvissä orastavia uuden nousun merkkejä, mutta maailmantalouden syklit ovat sen verran verkkaisia, että laskusuhdanteen merenkäynti tuntuu vieläkin Suomen rannoilla.

Ammattiurheilussa tämä näkyy entistäkin heikompina talouslukuina lähes kaikissa lajeissa. Suurinta negatiivista huomiota on kerännyt jalkapallo, jossa useampikin Suomen huippuseuroista kärsii ahdingosta. On hyvin surullista, että perinteikäs Valkeakosken Haka joutuu miettimään, miten kausi viedään loppuun. Samoin on surkuteltavaa, että Oulun kaltaiselta talousalueelta ei löydy tarpeeksi rahaa kansallisen tason huippuseuran pyörittämiseen.

Miksi sitten useiden suomalaisten ammattilaisseurojen talous on totaalisesti kuralla? Vastaus on hyvin yksinkertainen: Suomessa urheiluseurabisnes ei toimi muutamaa tervettä poikkeusta lukuun ottamatta yrityselämän normaalien lainalaisuuksien mukaan.

Suomessa on tyypillistä, että ammattilaisseura pysyttelee hengissä erilaisten kikkailujen avulla, eikä tervettä luonnollista karsintaa pääse tapahtumaan kuten muussa yritysmaailmassa. Otetaanpa esimerkki elävästä elämästä. Seura ryssii taloutensa rekisteröitynä yhdistyksenä, jättää laskunsa maksamatta ja velvoitteensa hoitamatta. Sama porukka muuttaa toimintansa osakeyhtiöksi ja toteaa velkojille, ettei se enää vastaa rekisteröidyn yhdistyksen velvoitteista. Seuraavaksi lähdetään keräämään osakeyhtiönä rahaa samoilta tahoilta, joille entiset velvoitteet ovat hoitamatta. Moinen härskiys ei voisi olla luontevaa muussa kuin urheiluseurabisneksessä.

Hyvin tyypillistä on myös kahden roolin pelaaminen rahankeruussa. Urheiluseura toimii osakeyhtiön roolissa yrityselämän yhteistyökumppaneiden suuntaan, jolloin luodaan kuvaa ammattimaisesta toiminnasta. Kunnan tai kaupungin suuntaan korostetaan puolestaan seuratoiminnan yhdistyksellisiä piirteitä, sillä kunnanisiin tehoavat toisenlaiset lirkuttelut kuin yrityselämän johtajiin. Tämäkin on ainutlaatuisia toimintaa missä tahansa yrityselämän mittakaavassa.

Sanomattakin on selvää, että edellä kerrotut esimerkit eivät ole paikallisesta urheiluelämästä, jossa suurempi raha ei liiku. Yleisesti ottaen urheiluseurayritysten ongelmat juontavat siitä, että johtotehtäviin löytyy ani harvoin todellisia yrityselämän ammattilaisia. Useasti kuvio menee niin, että toimitusjohtajan paikalle istutettu entinen urheilija ei olekaan raha-asioissa samanlainen taituri kuin aikoinaan pelikentillä. Sellaista ihmemiestä, joka hallitsee sekä lajikultuurin että talouden salat on todella vaikea löytää. Väistämättä tulee mieleen vanha tarina legendaarisesta urheilujohtajasta, jonka nimi jätettäköön kaikesta maineestaan huolimatta mainitsematta. Mies tuli kuuluisaksi siitä, että seuraa johtaessaan hän osasi tehdä miljoonan kädenkäänteessä. Varjopuolena vain oli, että siihen kului kaksi miljoonaa.

Julkaistu Pohjolan Sanomissa 18.9.2010